

TARINOITA

Meistä Ihmisistä

TARINAT TALTEEN - Harjulan kansanopiston
proosakurssi vv. 2019-2020

Meistä ihmisistä

T a r i n o i t a

Harjulan kansalaisopisto

Tarinat talteen - proosakurssi
vv. 2019 - 2020

© 2020 kirjoittajaryhmä

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

Taitto: Markus Korri

ISBN: 978-952-802-217-6

SISÄLLYS

LUKIJALLE	7
KAIKKIEIN YHTEINEN IRJA JA MUITA IHMISIÄ	8
IRJA <i>TIMO LUKKARINEN</i>	9
IRJA SUSI-MÖTTÖNEN <i>TAPIO KORRI</i>	12
IRJA <i>JANNE SIPPONEN</i>	14
MUURARI <i>MAILA HONKANEN</i>	15
PAPIKSI PÄÄTETTY <i>EILA JOKINEN</i>	17
TRUMP <i>HANNELE VARPILA</i>	19
KIITOS, ANTEEKSI JA NÄKEMIIN <i>SINIKKA KALLIO</i>	21
KIRJOJEN TALVI <i>ARJA ETOLA</i>	23
TAVALLINEN ARJEN KIIRE KAIKILLA <i>REETTA NURMI</i>	25
AJATUKSIA PARATIISISTA	26
PARATIISI <i>JANNE SIPPONEN</i>	26
PARATIISIMATKA <i>TAPIO KORRI</i>	27
PARATIIHETKI <i>ARJA METSO</i>	29
PARATIISI PAITANI ALLA <i>EILJA ORPANA</i>	30

KAUHUNHETKIÄ	32
METSÄPALO <i>TIMO LUKKARINEN</i>	32
KAUHUNHETKIÄ PIENESSÄ KYLÄSSÄ <i>TAPIO KORRI</i>	34
ÄÄNIÄ YÖSSÄ <i>MIRJA LASILA</i>	36
ELOKUUN YÖSSÄ <i>EILA JOKINEN</i>	38
ELÄMÄN YLLÄTYKSIÄ	41
MERKILLINEN TAPAU <i>TIMO LUKKARINEN</i>	41
TYTTI TÄHTI-TAIVAINEN <i>SINIKKA KALLIO</i>	44
JASKA <i>MAILA HONKANEN</i>	46
KADONNUT LOMPAKKO <i>TIMO LUKKARINEN</i>	47
HÄVINNYT OLKALAUKKU <i>ARJA ETOLA</i>	48
KOHTAAMINEN <i>JANNE SIPPONEN</i>	50
HENGÄSTYTTÄVÄ TESTIMATKA <i>TAPIO KORRI</i>	51
HUOLELLA SUUNNITELTU JOULU <i>REETTA NURMI</i>	54
MATKOJA LÄHELLE JA KAUAS	55
KOHTAAMINEN VERONASSA <i>MIRJA LASILA</i>	55
PIZZA MARGHERITA <i>EILA JOKINEN</i>	58
STRESSAAVA JUNAMATKA <i>REETTA NURMI</i>	62

LÄHTÖ	64
<i>HANNELE VARPILA</i>	
SUOKURSSI	65
<i>JANNE SIPPONEN</i>	
RISTEILYLLÄ	67
<i>TAPIO KORRI</i>	
TIE PERILLE VEI	70
<i>ARJA ETOLA</i>	
<u>IHMISKOHTALOITA</u>	71
MUUTTO	71
<i>MIRJA LASILA</i>	
SUHTEITA	72
<i>JANNE SIPPONEN</i>	
HUONE NUMERO 13	74
<i>SINIKKA KALLIO</i>	
KADONNUT	76
<i>EILA JOKINEN</i>	
SANKARINI LÄHES SATA VUOTTA	78
<i>ELJA ORPANA</i>	
LEMBI LULLAA	80
<i>MAILA HONKANEN</i>	
LAPSUUDEN MAAILMA	82
<i>REETTA NURMI</i>	
<u>LUOPUMISEN AIKA</u>	84
LUOPUMISEN AIKA	84
<i>MIRJA LASILA</i>	
NYT VÄHÄN PÄTKII	86
<i>MAILA HONKANEN</i>	
PINTAA SYVEMMÄLLE	88
<i>SINIKKA KALLIO</i>	
MUISTO	92
<i>ARJA ETOLA</i>	

MAISEMIA JA ”MAISEMIA”	93
KAIKKI HARMAAN SÄVYT <i>TIMO LUKKARINEN</i>	93
KURKISUO <i>EILA JOKINEN</i>	95
KOTIMUSEO <i>ELJA ORPANA</i>	98
VALOPILKKU <i>SINIKKA KALLIO</i>	100
MATKA <i>MIRJA LASILA</i>	103
KOKEMUSTA RIKKAAMPI <i>ELJA ORPANA</i>	104
SAUNAMUISTO <i>ARJA ETOLA</i>	107
UUSI ULJAS MAAILMA 2020-LUKU <i>REETTA NURMI</i>	108
KÄRPÄSENÄ KATOSSA	111
<i>TIMO LUKKARINEN</i>	

Lukijalle

MEISTÄ IHMISSISTÄ - antologian kirjoitukset ovat syntyneet Harjulan kansalaisopiston Tarinat talteen proosaryhmässä lukuvuonna 2019 – 2020.

Ryhmä on kokoontunut kerran viikossa tiistaisin kolmen oppitunnin ajan. Ryhmäläiset ovat olleet eri-ikäisiä ja erilaisessa elämänvaiheessa olevia harrastajakirjoittajia.. Osa ryhmäläisistä on kirjoittanut jo useita vuosia, osa on ollut vasta-alkajia. Kaikki ovat kuitenkin olleet yhtä tervetulleita ja antaneet oman merkittävän panoksensa ryhmään.

Joka viikko on kirjoittajilla ollut uusi aihe, josta kotona on kirjoitettu. Tarinat on jaettu muille ryhmäläisille etukäteen luettavaksi. Suuri merkitys ohjaajan antaman palautteen lisäksi on tunnilla käyty keskustelu, ryhmäläisiltä tullut kannustus ja ns. vertaispalaute. Oma teksti on luettu tunnilla ääneen ja se on lisännyt kirjoitetun tekstin merkittävyyttä. Näin kirjoittaja tulee sekä nähdyksi että kuulluksi. Ryhmäläiset ovat osallistuneet ryhmän toimintaan hyvin aktiivisesti, jonka tämä antologiakin osoittaa.

Antologian tekstit on jokainen kirjoittaja valinnut itse kirjoittamistaan teksteistä.

Tämän kokoelman tekstit ovat pääsääntöisesti fiktiivisiä. Meillä jokaisella on omat tarinamme ja jokainen kirjoittaja kirjoittaa tekstiinsä aina myös jotain itsestään, omista kokemuksistaan ja elinpiiristään.

Toivomme, että innostuksemme ja kokemuksemme välittyvät myös tämän antologian lukijalle. Piirroskuvitus on kuvataiteilija, kirjoitusryhmäläinen Reetta Nurmen käsialaa.

”Minä uskon, että jokainen päivä on kertomus.”

-Eeva Kilpi

Keväällä 2020

Arja Metso
ryhmän ohjaaja
sanataideohjaaja

KIRJOITTAJAT:

Etola, Arja
Honkanen, Maila
Jokinen, Eila
Kallio, Sinikka
Korri, Tapio
Lasila, Mirja
Lukkarinen, Timo
Metso, Arja
Nurmi, Reett
Orpana, Eija
Sipponen, Janne
Varpila, Hannele

Kaikkien yhteinen Irja ja muita ihmisiä

Irja

Timo Lukkarinen

Olin saanut kutsun rippijuhliin ja sopinut, että ajan suoraan tuomiokirkkoon kun konfirmaatiojumalanpalvelus alkaa. Illalla ajelin vielä takaisin kotiin vaikka juhlassa menisi myöhäänkin. Lähdin Mikkelistä jo aikaisin aamulla sillä olin sopinut tapaamisen Puijolle ennen kirkkoon menoa. Minua vähän askarrutti se tapaaminen ja halusin varata aikaa riittävästi, että ehtisin ajoissa kirkkoon jos tulisi jotain ylimääräistä hämminkiä. En ollut tavannut Irjaa yli neljääkymmeneen vuoteen, vaikka aikoinaan kun harjoittelimme Kuopiossa judoseuran tatamilla, olimme olleet hyvinkin läheisiä. Minä olin silloin ylioppilaskeväänä hakenut monta opiskelupaikkaa ja vain kauppaopistoon minut hyväksyttiin. Jotain kehittävää harrastaakseni ilmoittauduin syksyllä judon alkeiskurssille.

Kerran harjoituksissa, uppouduin Irjan ruskeisiin silmiin niin, että opettaja tuli vaivihkaa huomauttamaan, että kyseessä on kamppailulaji eikä tatami ole tarkoitettu seurusteluun. ”Halaikka sitten kotimatalla, nyt treenataan.” Minua nolotti niin, että meinasin lopettaa koko kurssin siihen, mutta Irja nauroi vielä Kirkkopuistossakin minua halatessaan ja sanoi, että tehdään nyt kaikki harjoitukset niin kuin sensei käski.

Keväällä vuoden alkeiskurssin ja vyökokeiden jälkeen kummankin judogi sidottiin keltaisella vyöllä. Minä sain kesätöitä rautakaupan varastolta ja Irjalla oli vakituinen työ apteekissa teknisenä apulaisena. Kesän kypsyessä elokuuksi minulta loppuivat työt ja muutenkin alkoi tuntua, ettei tulevaisuuteni ole kaupan alalla. Irja viihtyi apteekissa ja laskeskeli, että asuminen tulisi halvemmaksi jos muutettaisiin yhteen. Minä en ollut valmis sitoutumaan. Epävarmana kyselin, että onkohan meillä niin paljon yhteistä, että sille pohjalle voi ruveta tulevaisuutta rakentamaan.

Kysymykseni oli typerä ja yritin sitä hätäisesti perua kun näin Irjan kimpaantuneen ilmeen. Hän ehti esittää monta vihaista vastakysymystä, enkä keksinyt ainuttakaan tyydyttävää vastausta ennen kuin ruskeisiin silmiin tulvivat kyyneleet ja keskustelumme päättyi Irjan vihaiseen tiuskaisuun, että painu sitten helvettiin. Sanavarastostani ei löytynyt sellaista anteeksipyyntöä, joka olisi loukkaantuneen naisen lepyttänyt ja painu in ulos. En nyt ihan helvettiin saakka vaikka siltä elämä alkoi vähitellen tuntua kun en saanut Irjaa

vastaamaan puheluihini eikä hän suostunut avaamaan asuntonsa ovea kun tiesi minun olevan sen takana.

Minäkin koetin olla vihainen ja ajatella, että hyvä on antaa olla sitten kun ei kerran pystytäkään keskustelemaan aikuisten tavalla. Mutta iltaisin ohjautuivat askeleeni tuomiokirkon ohi puistoon ja katselin näkyäkö siitä tutusta ikkunasta valoa. Mietin, että onkohan ikkunan takana Irjan lisäksi joku muukin. Kävelin pubin kautta kotiin ja olut sai askeleeni entistä raskaammiksi.

Sitten vastoin kaikkia odotuksiani minut hyväksyttiin opiskelemaan historiaa Turun yliopistoon ja elämäni sai vakaamman suunnan. Valmistuttuani tein töitä historian ja äidinkielen opettajana Mikkelin lukiossa, viimeiset parikymmentä vuotta rehtorina kunnes jäin eläkkeelle. Avioliitto, asuntovelka ja kolme lasta haalistivat Irjan kuvan mielessäni nuoruuden muistoksi. Niinpä olin kovin hämmentynyt kun sain kerran Facebookissa yksityisviestin, jossa joku Irja Mikkola kysyi, että olenko minä se sama Juha Suntio, jonka kanssa hän treenasi judoa ja halaili Kuopion kirkkopuistossa. Hänen sukunimensä oli silloin ollut Saarinen. Mitä minulle kuuluu ja voitaisiinko kirjoitella ihan vaan vanhoina ystävinä. Siitä sitten vähitellen sukeutui kirjeenvaihto, jonka myötä tutustuin uudelleen Irjaan. Hän kertoi tavanneensa jo Kuopion apteekin aikoina jonkun itseään muutaman vuoden vanhemman Matin.

Heidät oli vihitty tuomiokirkossa adventin aattona. Sitten syntyi tyttö ja jokunen vuosi myöhemmin toinen. Kuopio jäi taakse kun Matin työpaikan myötä tuli muutto Helsinkiin. Irja aloitti iltalukio opintojen jälkeen yliopistossa. Minulle ei oikein koskaan selvinnyt millä alalla Matti työskenteli, enkä minä sitä sen enempää kysellyt. Irja oli tehnyt pitkän uran farmaseuttina. Joitakin vuosi a ennen Matin eläkkeelle jäämistä heille oli tullut avioero.

Siitä luettuani teki mieleni ensin kysyä, että käskitkö Matinkin painua helvettiin, mutta en halunnut rikkoa uutta ystävyystämme. Muistin, että Irja kimpaantui helposti ja leppyi hitaasti ja halusi mielellään saada viimeisen sanan. Tatamillakin hän harjoitusotteluissa oli aina tosissaan. Olimme suurin piirtein yhtä pitkät mutta minä olisin painavampana otellut kilpailussa sarjaa ylempänä kuin Irja. Minun judoharrastukseni loppui kun lähdin Kuopiosta. Irjalla oli ollut jo kauan musta vyö. Judosta oli tullut hänelle elämäntapa ja vastapaino farmaseutin työlle. Ei hän enää aktiivisesti harjoitellut, mutta oli mukana judoseuran hallinnossa ja joskus juniorien otteluissa tuomarina.

Eronsa jälkeen Irja oli muuttanut takaisin Kuopioon. Hän oli osa-aikaeläkkeellä ja sanoi tekevänsä töitä vain mielenvirkistykseksi. Hänen vanhempi tyttärensä työskenteli keskussairaalassa lääkärinä ja nuorempi oli häipynyt Brysseliin. Irjan vanhempien maatila Maaningalla oli nyt kesämökkinä. Metsät ja pellot oli myyty, vain muutaman hehtaarin tontti järven rannassa oli perunamaana. Lapsenlapsista Irja haaveili ja sanoi

Mikään maailmassa ei ole kunnon tarinaa
mahtavampi. Tarina yhdistää ihmiset.
Tässä kirjoittajaryhmässä sanat ovat olleet
työkalumme tarinoiden synnyttämiseksi.
Jokainen on kirjoittanut tarinoita elämästä, meistä
ihmisistä. Meillä on ollut paljon sanottavaa
itsellemme, toisillemme, sinulle.

